

HOMILIA DEL DIUMENGE DE RAMS

Ens tornem a trobar per celebrar el Diumenge de Rams. Moltes coses han passat des de fa dos anys. La pandèmia ha canviat moltes coses en negatiu, però també ha portat grans oportunitats. Una d'elles, clarament, la vida en família. Avui, comencem una setmana que, gràcies a les recomanacions de les autoritats sanitàries, pot tornar a ser una ocasió magnífica per cultivar i cuidar la vida familiar: la relació entre esposos i entre pares i fills.

Enguany, el Papa ha dedicat aquest 2021 a sant Josep, en el 150 aniversari del seu patronatge sobre l'Església catòlica. També ha decidit inaugurar un any dedicat a la família, arran del 5è aniversari de la seva carta apostòlica *Amoris laetitia*.

Permeteu-me que avui, el dia més familiar de la Setmana Santa, inviti a tots els pares a aprendre de sant Josep l'actitud del servei envers l'esposa i els fills. Ho faig perquè hem acabat d'escoltar, a través del relat de la passió, el lliurament salvador de Jesús a la creu. Els pares i tots els que hem d'exercir una certa paternitat, estem cridats a viure aquest lliurament en la donació als fills i als fidels que ens han estat confiats. Penso que és bo – especialment els que sou pares d'infants– d'aprofitar aquesta Setmana Santa no només per estar en família, sinó també per examinar i créixer en una paternitat servicial.

Sant Josep, model de paternitat, no és un home xerraire i protagonista. En els evangelis apareix un marit i un pare que escolta i actua. Josep, en cada episodi, fins i tot quan ell és el protagonista –perquè Déu se li revela en somnis per assistir-lo en les greus decisions que ha de prendre per protegir Maria i el nen– té un paper de servei. La seva paternitat no és absència ni abandó, sinó estar present, veure la necessitat dels qui li han estat confiats i prendre l'opció de viure per a ells.

Malgrat que ser pare entranya de manera natural aquesta actitud, la realitat és que, com diu el Papa: “en la societat del nostre temps, els infants sovint sembla que no tinguin pare”. No perquè siguin orfes, sinó perquè el seu pare no té cura d'ells, no esmerça la seva vida en aquesta aventura: la més apassionant que pot viure un home.

La paternitat de sant Josep també il·lumina la realitat eclesial enmig d'un món on tantes persones necessiten algú que els faci de pare. Sant Josep és mestre de pares, mestre de pastors i mestre de comunitats cristianes. El

Papa també té una afirmació en aquest sentit: “També l’Església d’avui necessita pares”.

Però, “ningú neix pare, sinó que se’n fa. I no se’n fa només per portar un fill al món, sinó per fer-se’n càrrec responsablement. Totes les vegades que algú assumeix la responsabilitat de la vida d’un altre, en cert sentit exercita la paternitat cap a ell”. Ens venen al cap els nostres pares, ens venen al cap tants cristians exemplars, molt sovint religiosos i religioses, que han exercit de pares d’aquells que no tenien pare. Ens venen al cap les comunitats vives i frateres que desitgem que siguin una llar on cadascú pugui trobar una paternitat que el protegeixi, que l’orienti, que el sostingui, que cregui en ell i hi confii.

Quants pares han castrat la vida dels seus fills perquè volien que estudiessin tal carrera, juguessin a tal esport, toquessin tal instrument, s’afecionessin a tal hobby. “Ser pare significa introduir el nen en l’experiència de la vida, en la realitat. No per retenir-lo, no per empresonar-lo, no per posseir-lo, sinó per fer-lo capaç d’escollir, de ser lliure, de sortir”. El pare és aquell que construeix relacions lliures, no possessives.

No és d’estranyar que, en un temps infectat de consumisme i d’hedonisme, els pares tinguin grans dificultats per exercir una veritable paternitat. L’home lliure no viu abocat a posseir coses i a posseir persones per al seu gaudi. L’home cast, en l’accepció més fonamental del terme, és l’home que estima de veritat, l’home que no se cerca a si mateix ni usa dels altres per sentir-se viu, estimat, realitzat. És l’home que ha descobert que la felicitat rau en el fet de donar-se, de voler el bé de l’altre, d’estar al darrere i alegrar-se del creixement i del projecte de l’altre.

Així mateix ho hem de dir dels pastors i d’aquells que sou convidats a ser deixebles missioners en comunitats que volen esdevenir una llar per néixer i créixer en la vida cristiana. Qui fa adeptes, qui es considera imprescindible, qui sempre ha d’estar a l’escenari, està molt lluny del rol paternal que necessiten aquells que li han estat confiats. I això no cal que tingui forma de protagonisme descarat, pot tenir forma d’individualisme, d’incapacitat per confiar, de tendència a ser a tot arreu i de pensar que res funcionarà si no hi soc jo present.

Massa sovint, disfressem de servei i d’amor el que simplement és necessitat de posseir per sentir-nos reconeguts, estimats, valorats. Com diu el Papa, “l’amor que vol posseir, al final, sempre es torna perillós, empresona, sufoca, fa infeliç. Déu mateix va estimar l’home amb amor cast, deixant-lo lliure fins i tot per equivocar-se i posar-se en contra seva. La lògica de

l'amor és sempre una lògica de llibertat, i Josep va ser capaç d'estimar d'una manera extraordinàriament lliure. Mai no es va posar al centre. Va saber com descentrar-se, per a posar Maria i Jesús en el centre de la seva vida". Heus ací un bon termòmetre per valorar el nostre servei. Em poso en el centre o poso l'esposa i els fills en el centre? I això tant en les coses més ordinàries –mirant la televisió, en les tasques de la llar, en les activitats de lleure...– com en les més extraordinàries –les opcions professionals, la compra de l'habitatge o d'un vehicle, la programació de les vacances d'estiu...

Continua el Papa: "El món necessita pares, rebutja els amos [...]. Ser pare a l'ombra és assolir una maduresa relacional alliberadora i fecunda. Quan arribem a ser pares així, brilla la bellesa de la donació d'un mateix i es manifesta la felicitat del qui viu per als altres". I això no s'assoleix pel fet de casar-se, això és el fruit madur d'una vida transformada per Déu.

Tot el que he dit pot servir per a pares, mares, avis, àvies, pastors, membres d'aquesta comunitat, però permeteu que ho adreci especialment als pares d'infants petits que avui veniu a la bonica i entranyable festa de Diumenge de Rams. Els marits i pares, sigui per causa de la cultura que encara arrosseguem, sigui per causa del ritme de vida, sigui per causa de les ferides que heu patit, correu el risc de fracassar en l'estimació i el servei a la vostra muller i als vostres fills. Us demano de cor que aprofiteu aquest temps en família per valorar la vostra esponsalitat i la vostra paternitat.

Catedral de Solsona, 28 de març de 2021